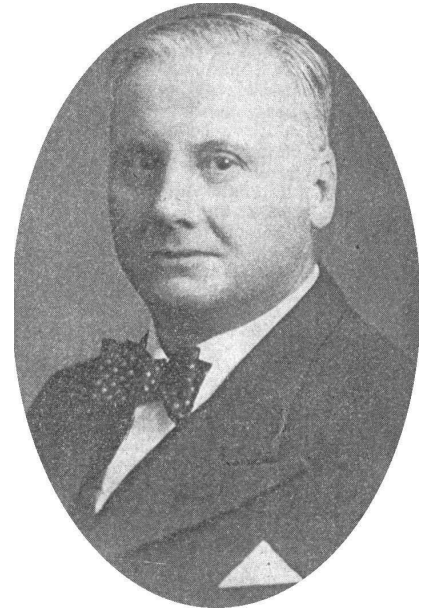

DR. KAZÁR GYULA

1882–1952

Állatorvosdoktor, állat-egészségügyi főtanácsos, a budapesti közvágóhidak igazgatója (1934–1942). A háború után romokban heverő főváros közegészségügyi, élelmiszer-higiéniai ellátásának egyik újjászervezője, a fővárosi állatorvosi ellenőrző szolgálat létrehozója, első vezető főállatorvosa.

Kazár Gyula 1882. február 13-án született Budapesten. Édesapja kereskedősegéd volt, aki fiatalon, második gyermekének születése után meghalt. A polgári iskola 6. osztályának elvégzése után felvételt nyert a budapesti M. kir. Állatorvosi Akadémiára 1899-ben, ahol korrepetálás útján szerzett keresetével végezte tanulmányait. A diploma megszerzése után Rátz István professzor gyakornoka lett a kórbonctani intézetben. Rátz István az állategészségügy közegészségügyi feladatainak tudatos harcosa volt. Hatására Kazár Gyula a budapesti közvágóhídi állatorvosi szakszolgálat tagja lett. Breuer Albert, az élelmiszer-higiénia úttörője, a szakszolgálat igazgatója vette maga mellé. Itt kollégái és barátai segítették a vágóhídi, mészárszéki és piaci húsvizsgálat elsajátításában. 1905-ben rész vett a VIII. Nemzetközi Állatorvos Kongresszuson Budapesten, ahol találkozott Richard Edelmannal és több más neves élelmiszer-higiénikus tudóssal. 1918-ban állatorvosi tisztviselői képzést, 1925-ben állatorvos-doktori címet szerzett, és ennek eredményeként II. majd I. osztályú főállatorvossá léptették elő. Breuer Albert igazgatói kinevezésekor Kazár Gyulát a szarvasmarha közvágóhíd szakszolgálatának vezetőjévé nevezték ki. Breuer halála (1930) után állat-egészségügyi tanácsossá lépett elő, és megbízták az igazgatóhelyettesi feladatok elvégzésével (1931).

A nemzetközi kongresszusokon (London, 1930, Zürich, 1937) és tanulmányútjain (Németország, 1930, Dánia, 1934, Svájc, 1938) szerzett tapasztalatai alapján dolgozta ki javaslatait a vágóhidak és az élelmiszer-higiénia fejlesztésére, korszerűsítésére, 1934-ben már mint a közvágóhidak és állatvásárok igazgatója. Ő vezette be hazánkban az elektromos és Schermer-pisztolyos kábítást. Az állatorvosi tisztvizsga-bizottság tagja, a közéleti szakfolyamok húsvizsgálat és piaci élelmiszer-higiénia tantárgyainak előadója volt. A laboratóriumi (bakteriológiai) húsvizsgálat feltételeinek megteremtésével nemzetközi viszonylatban is az élvonalba emelte a hazai húshigiénát. Eredményeit a Gulyás Károly, Rónai Mihály és Kazár Gyula közös szerkesztésében megjelent *A Budapest székesfővárosi közvágóhidak és állatvásárok* (1931) című könyvben foglalták össze.

Közéleti tevékenysége is jelentős volt. A Magyar Ebtenyésztők Országos Egyesületének keretében Raitsits Emillel együtt eredményesen munkálkodtak a magyar kutyafajták tenyésztésének fellendítésén. Képviselte az Szociáldemokrata Pártba tömörült

húsipari munkások érdekeit, és így került szembe a fasiszta ún. nemzeti központtal. Bár rágalomhadjáratuk összeomlott, mégis szabadságolták, majd 1942. március 31-étől nyugállományba küldték. Igazgatói teendőit munkatársa, Semsey Géza vette át. A polgármester Kazár főtanácsost berendelte a közlélmzési ügyosztályhoz szolgálatra, ahol nyugdíjas kiséítőként adminisztrált. Megalázó helyzetéből az elégtételt 1945. januári megbízatása adta: Budapest első vezető főállatorvosává nevezték ki. Az újjáépítés, az újjászervezés élharcosa lett. Az új koncepció szerint a közlélmzés közegészségügyi feladattá vált. Kazár Gyula tervei szerint egységes állat-egészségügyi szakigazgatás alakult ki, ehhez tartozott az ellenőrzése alatt álló újpesti és kispesti vágóhid és az Illatos úti Állategészségügyi Telep is.

Higgadtsága, bölcs embersége, szakmai tekintélye egységes karrá kovácsolta Budapest állatorvosait, szervezetének 43 tagját.

1948. mácius 31-én nyugdíjba vonult, 1952. február 1-jén hunyt el; a Farkasréti temetőben helyezték örök nyugalomra.

Irodalom:

Karasszon Dénes: Emlékezés Kazár Gyula dr.-ra (1882–1952), a felszabadult Budapest első központi vezető főállatorvosára. *Magyar Állatorvosok Lapja*, 1983. 38. 3. 186-189.

Dr. Fehér György, 2007